

Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024 en vooruitblik

---

aan: de raad van de gemeente Hillegom
datum: 23 oktober 2023

ons kenmerk: Z-23-339507
datum collegevergadering: 7 november 2023
portefeuillehouder: Mevr. C.J. Hoekstra
behandelend ambtenaar: Mevr. J. Scheffer
emailadres: j.scheffer@hltsamen.nl

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we, om ons cultureel erfgoed te beschermen, verder gaan met de inventarisatie van objecten die het beschermen waard zijn en de manier bepalen waarop en in welke mate we dit gaan doen.

Graag brengen wij u met deze raadsbrief, op hoofdlijnen, op de hoogte van wat er speelt op het gebied van erfgoed in gemeente Hillegom.

Actualisatie van de erfgoedverordening

Het doel van de actualisatie van de erfgoedverordening, die gaat over het aanwijzen van cultureel erfgoed dat van bijzonder belang is voor de gemeente, is het beschermen en behouden van cultureel erfgoed door actuele regelgeving. De verordening wordt daarom geactualiseerd, passend bij de Erfgoedwet en de Omgevingswet. Eerder dit jaar bent u middels een raadsbrief (ingekomen stukken raadsvergadering 29 juni 2023) op de hoogte gesteld van de ter inzage legging (14 juni 2023 tot 25 juli 2023) van het ontwerp van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024'. De geactualiseerde Erfgoedverordening ligt in de raadsvergadering van januari 2024 ter besluitvorming voor. De nieuwe erfgoedverordening zal na vaststelling door de raad van kracht gaan met het inwerking treden van de Omgevingswet.

Monumenten en dorpsgezichten

Hillegom kent rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden. Daarnaast zijn er beschermde dorpsgezichten, namelijk het gebied rondom het Kerkplein en de omgeving rond de Mariastraat en de Sixlaan. In gemeente Hillegom zijn door het Rijk 7 rijksmonumenten aangewezen, de andere soorten gebouwd erfgoed zijn aangewezen door de gemeente.

Hillegom telt momenteel 22 gemeentelijke monumenten, die variëren van zitbank tot kerken. Het aanwijzen tot gemeentelijk monument maakt het voor de gemeente mogelijk om te voorkomen dat cultuurhistorische waarde verloren gaat bij een verbouwing of sloop. Naast het aanwijzen van gemeentelijk erfgoed regelt de erfgoedverordening namelijk ook dat voor dit soort activiteiten altijd een Omgevingsvergunning aangevraagd moet worden. De erfgoedcommissie Hillegom (met de inwerkingtreding van de Omgevingswet: de gemeentelijke adviescommissie omgevingskwaliteit) adviseert over het aanwijzen van erfgoed.

In het Omgevingsplan wordt het aangewezen erfgoed en de regels die gelden per beschermingsklasse opgenomen. In het omgevingsplan is het onderscheid tussen

beschermingsklasse hoog, middel en laag gemaakt. De gemeentelijke monumenten vallen onder hoog, de karakteristieke panden onder middel en de overige onder laag.

→ De volledige monumentenlijst vindt u op: www.hillegom.nl/monumentenlijst

→ Karakteristieke panden en het gemeentelijk beschermd dorpsgezicht kunt u vinden in het Omgevingsplan, te raadplegen op: ruimtelijkeplannen.nl

→ Rijksmonumenten kunt u vinden in het Rijksmonumentenregister: <https://ap.lc/kyRDf>

Cultuurhistorische onderzoeken

Dorp, Stad en Land (hierna DSL) voert momenteel een aantal cultuurhistorische onderzoeken uit voor gemeente Hillegom. Uit een vooronderzoek kwamen Lockhorsterduin en de Hillegommerbeek als kansrijk naar voren om aangewezen te worden tot beschermd dorpsgezicht. Uit ditzelfde onderzoek bleek dat voor Kwekerij Veelzorg een andere wijze van bescherming passender is. Voor de kansrijke gemeentelijk beschermde dorpsgezichten wordt een 'redengevende omschrijving' opgesteld. Dit is een waardenstellende beschrijving die ten grondslag ligt aan de aanwijzing van een gemeentelijk beschermd dorpsgezicht.

N.a.v. het rapport van de erfgoedcommissie Hillegom (werkgroep Cultuurhistorische Waarden Hillegom) wordt momenteel onderzocht of ook het gebied Beeklaan-Leidsevaart kansrijk is. Ook is n.a.v. dit rapport aan DSL de opdracht verleend tot het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar objecten die kansrijk zijn om aangewezen te worden als gemeentelijk monument. Kwekerij Veelzorg wordt in dit onderzoek meegenomen.

Subsidieverordening monumenten Hillegom

Hillegom biedt eigenaren van gemeentelijke woonhuismonumenten jaarlijks een subsidie ter hoogte van de onroerendzaakbelasting voor het monument. De subsidieverordening monumenten Hillegom 2007 omschrijft de voorwaarden die hieraan zijn verbonden. Volgend jaar zal nader bekeken worden of deze manier van subsidiëren nog steeds wenselijk is. Subsidie kan bijvoorbeeld ook toegekend worden voor een deel van de onderhoud- en restauratiekosten op aanvraag van de monumenteigenaar.

Vervolg

Met het inwerking treden van de 'Erfgoedverordening gemeente Hillegom 2024' en het aanpassen van de subsidieverordening kan de gemeente Hillegom haar cultuurhistorisch erfgoed met actuele regelgeving behouden en beschermen. De onderzoeken die momenteel in opdracht van gemeente Hillegom worden uitgevoerd zullen inzichtelijk maken welke gebouwen en dorpsgezichten kansrijk zijn voor aanwijzing tot gemeentelijke dorpsgezichten, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden. Besluitvorming hierover zal in 2024 plaatsvinden.

Er zal ook tijd worden gereserveerd om eigenaren van (nieuwe) gemeentelijke monumenten en bewoners van beschermd dorpsgezicht goed te informeren over de gevolgen van aanwijzing en de mogelijkheden van subsidie.